

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — inserati do 30 peti
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri pošttem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.*

Izjalovljeni peklenški naklepi

Po lanskih zločinskih atentatih na vlake poskuša Pavelić-Perčecova družba z novimi atentati izzivati nered, da bi si tako zasigurala nadaljno podporo onih, ki jo za to plačujejo

Beograd, 30. maja. AA. V noči od 29. na 30. t. m. sta v bližini križišča ulice Miloša Velikoga in Nemanjine ulice zaustavila neki žandar in neki dežurni služitelj moškega, ki je nesel papirnato škatljo. Odvedla sta ga na upravo grada (policijsko direkcijo), kjer so ugotovili, da se nahaja v škatli peklenški stroj na uro. Aretiranec je zatrjeval, da je našel paket v ulici Miloša Poterca. Ker se mu je zdel sumljiv, ga je vzel s seboj, da bi ga izročil oblastem.

Okoli 2.30 zjutraj je eksplodiral drugi peklenški stroj v bližini tiskarne Djure Jakšića na Batadjamihi.

Istočasno je bil najden še tretji peklenški stroj v novozgradi palače Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, ki pa je po intervenciji gasilske čete eksplodiral, ne da bi povzročil kako škodo.

Četrty peklenški stroj je bil najden v poslopju II. moške gimnazije v Poincarejevi ulici. Ta peklenški stroj so pravčasno demontirali.

Demontirane peklenške stroje so izročili strokovnjakom, da ugotovijo, od kod potekajo kakor tudi vse ostale podrobnosti, potrebne za nadaljno preiskavo. Eksplozija ni povzročila nobene druge škode, kakor da je popokalo

par šip v okolici. Preiskava je v teku.

Policijske oblasti že imajo informacije, na podlagi katerih se lahko sklepa, da so tudi ti peklenški stroji preneseni iz inozemstva s strani istih ljudi, ki so že svoječasno poizkušali na ta način voditi borbo proti naši državi.

Beograd, 30. maja. M. Nocoj ob 23.30 je prišel pred vojno ministrstvo neki moški, ki je v rokah prinesel neko škatljo. Obrnil se je na dežurnega kaplarja in mu povedal, da je našel to škatljo v ulici Miloša Poterca pred danskim poslaništvom ter da se mu dozdeva, da je v škatli peklenški stroj. Dežurni kaplar je neznanca napotil v notranje ministrstvo. Neznanec je nato res odšel in se napotil proti kolodvoru. Dežurni kaplar je medtem počel v notranje ministrstvo in obvestiti tam dežurnega služitelja, nato pa se v bližini se nahajajočega žandarija, s katerim je začel zasledovati neznanca. Kakih 150 m od poslopja notranjega ministrstva sta ga dohitela in ga nato odvedla na upravo grada. Aretiranec se zove Jel'sije Ljubimkovič, je po poklicu razjar. doma iz Kumanova. Možakar je videti nekoliko omejen in zatrjuje, da se ničesar ne spominja. Pozabili je, kako se piše in tudi ne ve, kako je ime njegovim bra-

tom. Pri zasliševanju je izjavil, da je prišel pred tednom dni v Beograd iskat dela in da je še sinoči bil na Borzi dela. Ko je od tam šel po ulici Miloša Poterca, je našel pred danskim poslaništvom večjo škatljo, ki jo je pobral. Ker pa se mu je zdel sumljiva, jo je odnesel v vojno ministrstvo, da bi jo tam izročil. Moža so pridržali na policiji, ki vodi o tem dogodku nadaljnjo preiskavo.

Okoli 1. zjutraj je bil najden drugi peklenški stroj v novozgradi Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Ko so pozvani gasilci začeli peklenški stroj polivati z vodo, je eksplodiral, pri čemer pa ni povzročil nobene škode.

Tretji peklenški stroj je eksplodiral pred poslopjem tiskarne Djure Jakšića. Eksplozija ni povzročila nobene večje škode, le na sosednjih poslopih je popokalo nekaj šip.

Četrty peklenški stroj je bil nameščen v poslopju moške gimnazije. Nastavljen je bil na prizidek, kjer ga je opazil neki pasant. Strokovnjaki so ta peklenški stroj demontirali.

Pri preiskavi peklenških strojev so ugotovili, da so sestavljeni na enak način kakor svoječasno najdeni peklenški stroji ter da so baterije ure in eksplozivno istega izvora.

Vsak trgovec, obrtnik, gospodar, gospodinja poseti

XII. Ljublianski velesejem

4. — 13. junija 1932

ZAKAJ?

Ker nudi največji pregled vseh potrebščin v gospodarstvu, orientacijo cen blaga, polovično vožnjo na železnici, popust na parobrodih.

700 razstavilalcev, 40.000 m² razstavišča. Izdelki celokupne industrije, poštvo, oficijelna razstava Poljske republike, higijska razstava, razstava perutnine in kuncve, tujsko-prometna razstava, razstava Prijateljstva prirode v stanovanju.

Legitimacije po Din 30.— se dobe pri vseh večjih denarnih zavodih župnih in občinskih uradih, večjih postajah dravske banovine in biljetarnah »Putnika«.

Prenočišča preskrbljena. 6034

Avtomobilski klub odlikuje vestne šoferje

Hvalevredna akcija ljubljanskega Avtokluba

Da bi se dalo vestnim, zanesljivim in poštenim avtomobilskim voznikom vidno priznanje za njihovo vestno službo pri poedinih članu Avtomobilskega kluba, je ustanovil klub posebno nagradno plaketo za šoferje in sicer dve vrsti: srebrno plaketo za one zaslužne šoferje, ki so bili neprestano najmanj pet let v službi pri istem članu kluba, zlato plaketo za enako desetletno službo. Za podelitev velja poseben postopek in je bilo odlikovanih te dni 13 šoferjev, 10 z zlato, ostali s srebrno značko.

Odlikovani so bili z zlato značko sle-

Nj. Vel. kralj v Niški banji

Niš, 30. maja. AA. Sinoči ob 20. uri je prisel v Niš Nj. Vel. kralj Aleksander. Spremlja ga njegov adjutant general Velikovič. Nj. Vel. kralja so pozdravili na postaji ban moravske banovine Jeremija Živanovič, komandant armije general Kostić in predsednik niške občine Kavdarevič. Po pozdravu s prisotnimi je Nj. Vel. kralj nadaljeval pot v Niško banjo. V Niški banji so Nj. Vel. kralja sprejeli predsednik občine, upravnik in komisar kopališča in kopališčni zdravnik.

Pavšaliranje banovinske trošarine na pnevmatiko

Ljubljana, 30. maja. AA. Po odredbi bana dravske banovine je banovinska trošarina na pnevmatiko motociklov znižana na letni pavšalni znesek, ki znaša pri motociklih Din 100, pri motociklih s priklopo pa Din 150.

TURČIJA IN ITALIJA

Uradno poročilo o razgovorih med italijanskimi in turškimi državniki v Rimu — Politika tesnega sodelovanja na bližnjem vzhodu — Skupni gospodarski in politični interesi

Rim, 30. maja. g. O razgovorih, ki so se vršili med turškimi in italijanskimi državniki, je bil izdan naslednji komunik:

Za časa svojega petdnevnega bivanja v Rimu sta turški ministrski predsednik İsmet Paša in turški zunanji minister Tefik Rudić-bej imela daljše razgovore z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem in zunanjim ministrom Grandjem. V razgovorih, ki so bili zelo pristrani, se je razpravljalo o raznih mednarodnih vprašanjih in o vprašanjih po-

litičnega in gospodarskega značaja, ki se tičejo obeh držav. Pri tem se je potrdila enakost v mišljenju italijanske in turške vlade. Zastopniki obeh držav so ugotovili, da so politične smernice Italije in Turčije, ki temeljijo na prijateljstvu in medsebojnem razumevanju, dopustile, da je prišlo do koristnega sodelovanja pri splošni obnovi in mirni stabilizaciji v vzhodnem sredozemskem morju. Z ozirom na to so sklenili v popolnem soglasju nadaljevati s temi smernicami ter se bolj utrditi prijateljski kontakt med obema vladama v varstvo in razvoj skup-

nih interesov, predvsem na bližnjem vzhodu. Zastopniki obeh vlad so predvsem proučili primerne načrte, da se čim bolj olajša italijansko - turški trgovinski promet in da se ustvari čim živahnije gospodarsko in finančno sodelovanje. V kratkem se bo imenovala mešana turško - italijanska komisija, da bo praktično in hitro izvedla program v podrobnosti.

Rim, 30. maja. AA. Predsednik turške vlade İsmet paša je s svojim spremstvom obiskal razne rimske vojašnice.

Novi grški ministrski predsednik o odnošajih med Grčijo in Jugoslavijo

Nova grška vlada bo nadaljevala politiko medbalkanskega sodelovanja v tesnem zavezanstvu z Jugoslavijo

Atene, 30. maja. AA. Predsednik grške vlade Papastanasi je sprejel poročila Agencije Avale in mu izročil tole izjavo:

Znano je, da sem bil nad dvajset let velik pristaš politike zveze, nato pa politiki najboljših odnošajev in najtesnejšega sodelovanja z Jugoslavijo.

Sedaj so se mednarodne razmere dokaj izpremenile in mnoge zveze so zastarele. Vse to pa ne preprečuje, da se naša zunanja politika, kakor v preteklosti, ne bi naslanjala na prvi vrsti na prijateljsko in intimno sodelovanje z Jugoslavijo in s Turčijo pri zblizanju vseh balkanskih narodov. Politika balkanskega zblizanja ni naperjena proti kakim drugi izvenbalkanskim državi, s katerimi smo takisto v dobrih odnošajih. Imel sem že priliko, da sem se seznanil s predsednikom vašega ministrskega sveta in z zunanjim ministrom dr. Vojislavom Marinkovičem, ki spada med ugledne državnike s pronicavimi in praktičnimi naziranjimi in ki ga zato občudujem. Zanj gojim globoke simpatije. Nadejam se, da mi bo dana prilika za prijateljsko sodelovanje in za okrepitev naših sedanjih odnošajev. Odnosi med našima dvema narodoma niso bili nikoli ograženi. Ista usoda jih je vezala v preteklosti in vedno sta lahko računala na vzajemno in medsebojno iskreno sodelovanje. Huda gospodarska kriza, ki je zajela Grčijo in ki pritiska

tudi v Jugoslaviji, nalaga obema, da se sporazumeta, a takšni sporazumi so potrebni tudi med drugimi balkanskimi državami.

Svojo izjavo je Papastanasi začel s temi besedami: Predsednik Vaše vlade in zunanji minister dr. Vojislav Marinkovič je vsikdar zastopal politiko medbalkanskega gospodarskega sodelovanja. Sedaj je prišel čas, da se ta politika ustvari.

Atene, 30. maja. g. Nova vlada se bo v petek predstavila zbornici. Pred počitnicami bo imela še 5 ali 6 sei.

Nevarno železniško križišče pri Kamniku

Pod tem naslovom je izšel članek v »Jutru« št. 113 15. maja 1932, v katerem se napada železniška uprava, češ da je ona kriva, da se ne odstrani nasip, ki ovira razgled na tem križišču. Direkcija državnih železnic v Ljubljani ugovarja, da od cestnega odbora v Kamniku ni prispela niti 7. aprila niti pozneje nobena prošnja, da se pogajanja o odstranitvi tega nasipa obnovijo. Kar se tiče namestitve zapornic opozarja Direkcija na članek »K razčiščenju krivde na avtobusni katastrofi pri Celju«, ki je izšel v »Slovenskem Narodu« 27. maja t. l. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani.

Avstrijski minister italijanski državljani?

Dunaj, 30. maja. AA. Med razpravo o vladni deklaraciji je socialnodemokratski poslanec dr. Bauer navedel dejstva, iz katerih izhaja, da je avstrijsko državljanstvo novega avstrijskega ministra za trgovino dr. Jakoncicha kaj sumljivo, to pa zato, ker je Jakoncich po prevratu optiral za italijansko državljanstvo. Kasneje je prošil za sprejem v avstrijsko državljanstvo, čemur pa po trditvi dr. Bauera ni bilo zakonito ugodeno.

Ogromen požar v Besarabiji

Jassy, 30. maja. V Lipkanju v severni Besarabiji je izbruhnil včeraj ponoči iz neznanih vzrokov velik požar, ki je zavzel katastrofalen obseg. Pogorelo je nad 60 hiš, večinoma s trgovinami.

Ena petina nemškega naroda brez dela

Berlin, 30. maja. AA. Na snočnem banketu društva tujih poročevalcev, ki so se ga udeležili tudi člani vlade in diplomatskega zbora, je imel dr. Brüning daljši govor o brezposelnosti. Brüning je izjavil, da je brezposelnost glavno zlo in da je razširjena po vsem svetu. Najhujše pa čuti to brezposelnost Nemčija, ki ima 6 milijonov brezposelnih, kar predstavlja po rodlinah šteto petino nemškega naroda. Nemški kancler je končal s tem, da Nemčija tega vprašanja sama ne bo mogla rešiti, čeprav si veliko prizadeva, da bi ga omilila z naseljevanjem brezposelnih po vaseh in po podeželju. Za rešitev tega vprašanja je potrebno iskreno sodelovanje vseh narodov.

Painlevé o nedotakljivosti mednarodnih pogodb

Pariz, 30. maja. AA. Bivši ministrski predsednik Painlevé je imel na sestanku radikalnosocialistične stranke v okolici Rouaina govor, v katerem je poudarjal, da so mednarodne pogodbe in obveznosti glede vojnih dolgov, kakor tudi glede reparacij, svete. Najugodnejša rešitev tega vprašanja pa bi bila splošna likvidacija. Vendar bi kazalo ustanoviti v tem primeru posebno mednarodno kompenzacijsko blagajno, ki naj bi skrbela za gospodarsko ravnotežje na svetu. Nemčija, oproščena svojih dosedanjih bremen, bi v nasprotnem primeru postala premočan konkurent.

Nesreča francoskega letala

Pariz, 29. maja. AA. Havas poroča iz Rima, da so včeraj na planini blizu Verolija, kakih 100 km od Rima, našli letalo. Gre za letalo francoskih letalcev Guleta in Mauroisa, ki so jih že dva dni poizkušali. Oba letalca, kakor tudi dva potnika s ponesrečenega francoskega parnika »George« Philipparja so našli ubite pod razvalinami letala.

Novi prekoceanski poleti

Newyork, 30. maja. 6. Razen ameriškega letalca Browna, ki se v Seattleu pripravlja na polet Seattle - Tokio, namerava s letalom preko Oceana tudi Danley Hausmer, ki bo preletel Atlantski ocean in pristal šele v Varšavi. Letalec ima v Varšavi še svoje sorodnike.

Pariz, 30. maja. AA. Po poročilu iz Neworka se je letalec Stanley Hopner vrnil na letališče, kjer je bil startal za polet preko Atlantskega oceana. Letalec navaja, da so aparati na letalu odpovedali.

Razpisano zdravniško mesto

Ljubljana, 30. maja. AA. Na podstavi § 2 uredb o službenem razmerju zdravnikov združenih zdravstvenih občin v dravski banovini razpisuje kr. banska uprava službo banovinskega zdravniškega združenja zdravstvene občine Črnomelj s prejemki uradniškega pripravništva v stroki, v kateri so zvanja razporejena od VIII položajne skupine ter s pripadajočo potno povprečino. Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati splošne pogoje, ki jih navajata §§ 3 in 4 zakona o uradnikih za sprejem v državno službo ter dokazati, da so opravili poleg zdravniške pripravljalske službe (staža) vsaj 6 mesečno prakso v porodništvu. Prošnje in zahtevane priloge, kolkovane po predpisih, je predložiti do 4. junija 1932 kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2271.52 — 2283.58, Berlin 1327.92 — 1338.72, Bruselj 786.15 — 790.09, Curih 1097.35 — 1102.85, London 206.89 — 208.49, Newyork (ček) 5574.38 — 5602.64, Pariz 221.22 — 222.34, Praga 166.23 — 167.09, Trst 287.30 — 289.70.
INOZEMSKA BORZE.
Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.1625, London 18.95, Bruselj 71.55, Milan 26.2250, Madrid 42.26, Amsterdam 207.—, Berlin 120.—, Sofija 3.70, Praga 15.15, Varšava 58.—, Bukarešta 3.06.

Posetite naša gorenjska letovišča

DELA VSTVO ZA SVOJE PRAVICE

Zborovanje delegatov Narodne strokovne zveze — Gospodarska kri- za in naše delavstvo — Uspehi dela naše narodne delavske orga- nizacije

Ljubljana, 30. maja.

Včeraj dopoldne so se zbrali v dvorani Delavske zbornice od blizu in daleč zastopniki narodnega delavstva, da prisostvujejo delegatskemu zboru NSZ. Zborovanje, ki je trajalo sedem ur, je pokazalo, s kako globoko resnostjo rešuje NSZ stanovske probleme, da je njen pokret široko razpreden in določno usmerjen ter da je narodno delavstvo zavedno, kar je pokazal predvsem potek zborovanja ter sloga navzočih.

Zborovanju je predsedoval eden prvih borcev narodnega delavstva, g. R. Juvan, ki načeluje NSZ od njene ustanovitve, torej 25. leto. Otvorjajoč zbor je toplo pozdravil navzoče, del. podružnic, zlasti iz oddaljenih krajev, iz Maribora, Ptujja, Jesenice in iz rudarskih revirjev. Niste se ustrašili ne truda, ne žrtve ter ste se pripeljali na zborovanje, da manifestirate svojo nacionalno zavest, — je dejal.

Letos so opustili običajni kongres zaradi težkih časov ter se omejili samo na delegatsko zborovanje. S tem poslovnim letom stopa NSZ v 25. leto obstoja. Ustanovljena je bila 1. 1908. v Trstu. Predsednik je pozval zborovalce, naj s svojimi nasveti pomagajo zaščiti smernice za bodoče delo, da si delavstvo izvojuje elementarne, življenjske pravice. Sedaj mora delavstvo prinašati zaradi gospodarske krize največ žrtve in nikogar ni, ki bi mu pomagal. — Zahvalil se je tudi za pomoč časopisju, izražajoč upanje, da jim ostane naklonjeno še v naprej.

Za verifikacijski odbor je poročal tajnik g. V. Kravos, ki je ugotovil število prisotnih delegatov. Pozneje je med zborovanjem prislopo še nekaj delegatov, tako, da jih je prisostvovalo vseh 87, ki so zastopali 121 delegatov, 24 podružnic in 4 društev, vključenih v NSZ.

Poročilo predsednika.

Predsednik g. Juvan je podal obširno predsedstveno poročilo, nanašajoče se tudi na splošen položaj delavstva ter gospodarsko krizo.

Zaradi poslabšanih gospodarskih razmer je na svetu okrog 30.000.000 brezposelnih. Trpi predvsem delavstvo. Nihče ne ve izhoda iz te krize in vsi znaki kažejo, da še ni doseglja vrhunca. Prizadeto je seveda tudi naše delavstvo, saj ni čudno, če so se gospodarske razmere poslabšale tudi pri nas, ko je kriza prizadela celo gospodarstvo močnih držav. Naši delavci so pa tudi prizadeti v inozemstvu. V Nemčiji je brezposelnih okrog 6.000.000 industrijskih delavcev in med njimi je tudi mnogo naših rojakov. Enako je v Ameriki in drugih državah.

Zdi se, da se trudi ves svet, kako bi se naj pozdravilo svetovno gospodarstvo — toda uspehov ni nobenih. Delavstvo trpi od dne do dne huje, vedno več bremen pada nanj. Mednarodni urad za delo posveča vprašanju brezposelnosti največjo pozornost. Nedvomno je družba poklicana, da poišče dela ter kruha delavstvu. Delavstvo pa mora stopiti v prvo vrsto v borbo za svoje eksistenčne pravice, za izboljšanje svetovnega gospodarskega položaja. Če bo pasivno, bo zaman čakalo na odrešenje.

Pri nas delavstvo zelo občuti slabe čase, čeprav je država pretežno agrarna. V nekaterih krajih vlada celo že ne več prikrita beda. Naša industrija preživlja krizo; ni odjemalcev, tu in tam ustavljajo obrate, redukcije so na dnevnem redu — redukcije delavstva, plač in delovnega časa. Vendar bi bilo lahko v tem pogledu mnogo boljše, če bi ne uvažali tujih izdelkov. Mnogih takšnih, naravnost kričečih primerov ne moremo več prezreti. Kriza je zajela pri nas vse panoge industrije, posebno pa kovinsko, tekstilno in rudarsko.

Toda krizo tudi nekateri izrabljajo. Nikdar nimajo pred očmi položaja delavstva, temveč hlepe po dobičku za vsako ceno, češ, da mora biti dobiček še vedno visok kakor ob času konjunktura. Samo delavci mora prenašati bremena krize, ki ni na nje nič pripravljen.

NSZ se je v preteklem letu trudila z vsemi silami za izboljšanje delavskega položaja. Sodelovala je pri anketah, konferencah, zavzemala se je za interese delavstva na pristojnih mestih z intervencijami ter resolucijami. Dela je imela preko mere, kar je razumljivo, saj preživlja naše delavstvo že precej dolgo najslabše čase. Izvršila je svojo nalogo v polni meri. In izkazalo se je, da uspehi niso izostali in so bili interesi delavstva vsaj nekoliko zaščiteni, kjer je organizirano v NSZ.

Strokovni delavski pokret se širi pri nas v treh idejnih smereh. Popolnoma enotna fronta ni mogoča, vendar pa je bila NSZ solidarna z ostalima strokovnima organizacijama, ko je bilo treba podvzeti skupne akcije v korist delavstva.

NSZ se je zavzemala predvsem za domače delavstvo, saj je pri nas mnogo inozemskih delavcev, zlasti med kvalificiranimi delavci, čeprav je dovolj naših ljudi. Popsod, tudi v inozemstvu, znajo ceniti sposobnost naših delavcev, zakaj bi naj bili zastopani baš doma?

Določno stališče je zavzel predsednik o socialnih, delavskih ustanovah, v katerih narodno delavstvo ni dovolj zastopano in sicer ne po lastni krivdi.

Naglašajoč programatično usmeritev NSZ, se je dotaknil tudi političnih razmer. Narodni delavci so bili vedno iskreni nacionalisti, vedno zvesti svojemu programu in pripravljeni, doprinesiti so največ žrtve za narodno državo. Zato se pa narodno

delavstvo sme tudi zavzeti upravičeno odločno za svoje interese kot državotvoren element.

Ob zaključku je govoril o bodočem delu. Pred vsem je treba poglobiti prosvetno delo, organizacijo je treba postaviti na gospodarsko podlago in pritegniti v njo naraščajo. Končal je: Bodimo kovači boljše bodočnosti in bodoča generacija nam bo hvaležna!

Tajniško poročilo.

Po živahnem odobravanju navzočih je poročal tajnik g. V. Kravos. Tudi njegovo poročilo je bilo izčrpno kakor predsedniško, saj je pretekla dobra ura, preden je bilo prečitano.

Omenjajoč izredno slabo življenjske razmere delavstva je naglasil, da je odbila 12. ura — treba se je zavzeti z vsemi silami za interese delavstva, sila je priklopila do vrhunca.

V kako težkem položaju je naše delavstvo, nam dokazujejo že dovolj številke o brezposelnosti. Na Jesenicah je okrog 400 brezposelnih, v Guštanju dela 316 delavcev samo po 4 dni na teden, v Štorkah pa 237 delavcev tudi po 4 dni na teden. Zelenjava na Muti je skrbno obratovanje na polovico, »Kovinar« v Mariboru je zaposlovala 280 delavcev, sedaj pa samo 80 in še ti delajo samo 4 dni na teden. Tovarna bakra v Slov. Bistrici je reducirala delavce od 160 na 50, ki delajo po 4 dni. Weston v tovarni v Celju je reducirala 500 delavcev, ki delajo po 3-4 dni na teden, v Strojnih tovarnah v Ljubljani delajo tudi samo po 4-5 dni in skupine delavcev se menjajo v neprostovoljni, neplačani dopustih. »Saturnus« v Mostah je odpustil 120 delavcev, ostali delajo po 4-5 dni na teden. V tovarni verig v Lescah dela 115 delavcev po nekaj dni v tednu. Elektrodrna tovarna v Dobravi je izmed 450 delavcev odpustila 380. Zebjarska zadruga v Kropi je zaposlovala 265 delavcev, sedaj jih dela le 60 v skrajnem delovnem času.

Hudo krizo preživlja tudi tekstilna industrija v Litiji, št. Pavlu, Kočevju, Kranju in Trzinu. Nekateri obrati v Kočevju so se popolnoma ustavili. Iz statistike o meznem gibanju in stavkah, ki je tudi zelo poučna, je razvidno, da je bilo 1. 1923 49 meznih gibanj s 6607 delavci pri 74 podjetjih. Uspeh je bil dosežen pri 4 podjetjih, v 42 primerih so dosegli delne uspehe, v 3 pa niso uspeli. L. 1929 je bilo 10 meznih gibanj z 2583 delavci pri desetih podjetjih; uspeh v enem primeru, v drugih delni uspehi. L. 1930 je bilo 9 gibanj z 9222 delavci; uspeh v 2 primerih, v 5 delni, v 1 neuspeh. L. 1930 je bilo 16 stavk, stavkalo je 4879 delavcev.

Tajnik se je tudi bavil s poslabšanimi razmerami v rudarskih revirjih, kjer so redukcije še na dnevnem redu. Zastoj je tudi v Velenju in Zabukovci. Na anketi o novem pravilniku za bratovske skladišnice, ki je bila v Beogradu, je zastopal narodno delavstvo g. Juvan. Z osnutkom pravilnika delavstvo ni zadovoljno.

NSZ je marca poslala resolucijo na vsa pristojna mesta, v kateri zahteva narodno delavstvo, naj vlada prepove uvoz tujih izdelkov, kakršne izdelujemo doma, z zakonom naj uvede državno kontrolo v zasebna (industrijska) podjetja, določi maksimum in minimum delavskega zaslužka, prepove za čas krize akordno in čezurno delo, zabrani uvoz tujega kuriva, izvede z zakonom znižanje življenjskega indeksa, regulirajo se naj obrestne mere in honorarji zdravnikov, lekarnarjev in odvetnikov, ter uvede stroga kontrolo nad karteli. Ustanovitvi je treba ljudske kuhinje, kjer bi naj dobivali brezposelni brezplačno hrano. Vlada naj se zavzame za investicije za javna dela, naj izvede revizijo tujcev ter zabrani zaposlitev tujim delavcem. Uredi naj se tudi dotok kmečkih delavskih moči v industrijo.

V preteklem poslovnem letu so bile ustanovljene tri podružnice: v Hudi jami, Zabukovci in Kranju, nameravajo pa kmalu ustanoviti še podružnico v Velenju in Strančah.

NSZ je v stikih s sorodnimi ter nacionalnimi organizacijami, z Jugoslovenskim radniškim sindikatom v Beogradu, z NO, Českoslov. obec delnikov v Pragi in z mnogimi izseljeniškim organizacijami, zaradi katerih so nedavno ustanovili izseljeniški odbor, ki mu načeluje dr. J. Bohinjec. Ker so prispevki za članarino zaradi obubožanja članstva znatno padli, tudi ni moglo tako pogosto izhajati društveno glasilo.

Blagajniško poročilo in volitve.

O blagajniškem stanju je poročal blagajnik g. Stopar. Organizacija ima majhne dohodke, zato je treba njeno delo ceniti še tem bolj. Kljub slabim gnotnim razmeram članstva blagajna ne izkazuje deficita.

Po soglasno sprejetem predlogu, da se se izreče odboru razrešnica, so bile volitve. Izvoljeni so bili v izvršni odbor gg.: R. Juvan, predsednik; dr. J. Bohinjec, podpredsednik; V. Kravos, tajnik in blagajnik Stopar.

V upravni odbor je bilo izvoljenih 20 odbornikov iz raznih krajev, 7 njihovih namestnikov in 6 članov nadzorstva.

Ognjevitvo je govoril o politični usmeritvi organizacije in o delavskem položaju g. Fr. Rupnik. Navzoči so mu živahno pritrjevali.

Beseda delegatov.

Po enournem odmoru so poročali delegati podružnic. Prvi je izpregovoril predsednik trboveljske podružnice g. M. Koren, ki je izredno bistroumno in točno opre-

delil gospodarsko krizo, iz katere izvira vso zlo, ki ga prenaša delavstvo. Drastično je orisal bedno življenje rudarjev v Trboveljah, kjer nekateri zaslužijo v 14 dneh le 70—100 Din. Poudarjal je končno, da mora biti NSZ bolj borbena kakor doslej.

V imenu Jeseničanov je govoril g. Fr. Kralj. Letos so se udeležili zborovanja le 3 delegati, saj je delavstvo na Jesenicah povsem obubožano. Predlagal je, naj se odbor zavzame za starostno in nezgodno zavarovanje članstva. Poskrbelo naj bi se tudi, da bi delavci, ki se vračajo od vojakov, takoj zopet dobili delo kjer so ga bili zapustili.

O žalostnem življenju rudarjev v Zagorju je govoril g. S. Kušar, ki je navajal statistične podatke, po katerih producirajo sedaj v Zagorju s 600 delavci toliko premoga, kakor so ga 1. 1904 s 1700 delavci. Mnogi so bili reducirani, ki so delali v rudniku nad 10, 20 in 30 let.

Za Kranjsko podružnico je poročal g. Žerjav, ki je predlagal, naj bi se vsaki podružnici ustanovile mladinske sekcije, naj bi se osnoval strokovni svet sorodnih organizacij itd.

Govorili so še Knez iz Hude jame, Polak iz Trbovelj, Brilej iz Senovega in Stančič iz Kranja. Končno je govoril še g. Juvan, nakar so sklepali o predlogih odbora in podružnic.

Predlogi in zaključek.

Sprejet je bil predlog, da prihodnje leto svečano praznuje 25-letnico obstoja NSZ v Ljubljani in da ob tej priliki razvijejo

centralni prapor. Nadalje so zborovalci po- verili odbor, da sestavi poseben odsek, ki bo izdelal resolucijo, upoštevajoč predloge zborovalcev in zahteve, ki jih vsebuje marčna resolucija. To resolucijo predlože na vsa pristojna mesta.

Član upravnega odbora g. Rupnik je predlagal, kaj naj članstvo ukrene glede na politično usmeritev, nadalje da se naj izvedejo ukrepi proti izkoriščanju krize v zaščito delavskih mezd in končno je predlagal še ukrepe glede cenzure.

G. Juvan je zaključil lepo zborovanje z navdušujočim govorom v katerem je želel, da bi prvotni pokret narodnega delavstva zaradi boljše bodočnosti bednega ljudstva.

Jubilej zaslužnega socijalnega delavca

Ljubljana, 30. maja.

V soboto je ožji krog prijateljev in tovaršev našega globoko socialno čutečega splošno priljubljenega socijalnega delavca g. Rudolfa Juvana tiho proslavil njegov jubilej. Kdo bi mislil, da mu je življenje naložilo že pet križev, saj ga globoko srčna dobrotla mladi, da se posveča plemenitemu delu s pravo mladostno vneto in ljubeznijo.

Jubilanta so počastili z večerom v hotelu Bellevue. Večera se je udeležil tudi narodni poslanec g. Rasto Pustoslavšek, ki je prisrčno pozdravil jubilanta, spominjajoč se njegovega nesebičnega dela. Med udeleženci je bilo tudi več zastopnikov zunanjih podružnic NSZ, ki so čestitali jubilantu, g. Kralj mu je pa v imenu jese- niške podružnice podaril lepo sliko Bleda. V imenu UNZB je izrekel čestitke g. Zupan, v imenu stanovskih tovaršev pa g. Pelan.

G. Juvanu tudi naše iskrene čestitke! Želimo, da ostane še dolgo mladostno čil pri nesebičnem delu!

Praznik meščanskih tradicij

Jubilej društva ostrostrelcev. — Strelske tekme. — Slavnostna večerja

Od 8. ure jutraj pa do večera so včeraj po tivolskem parku in po Rožni dolini odmevali strelji. Na svojem strelišču pod Rožnikom je slavilo najstarejše društvo v državi, namreč Društvo ostrostrelcev, svojo 370 letnico z veliko strelsko tekmo. Oddanih je bilo 3355 strelcev, ker je dopoldne streljalo 107 strelcev, popoldne pa 457 članov tega meščanskega patrijskega društva. Že se je delal mrak, a strelci so bili vedno bolj bojaželjni in strastnejši, da jih je že lovila tema. Mo-

nico 1562, tarča in pa napis »Društvo ostrostrelcev 1932«, a višji strelski glavar s ponomosi nosi na svoji uniformi z zelenimi našitki red sv. Save. V svojem pozdravnem govoru pozdravlja g. Schrey zastopnika bana g. dr. Orla, generala g. Dragomira Popoviča, direktorja državne šumske uprave g. ing. Božiča, g. dr. Ivana Tavčarja kot predsednika ljubljanske podružnice in kot zastopnika glavnega odbora SLD, župana občine Vič g. Petroviča, dame in člane, ki je med njimi tudi senator g. dr. Vladimir Ravnihar, nato pa napija najvišjemu pokrovitelju vsega plemenitega sporta Nj. Vel. kralju ter prečita udanostno brzojavko kralju in pozdravno brzojavko ministru za telesno vzgojo dr. Kraljeviću. Napitnico so sprejeli vsi navzoči z velikimi ovacijami kralju in državi.

V imenu bana je govoril g. dr. Orel, ki je po svojem patrijskem govoru nazdravil srečni bodočnosti ostrostrelcev, general g. Dragomir Popović je pa čestital v imenu divizijskega komandanta in v imenu Streljačke družine društvu kot vodniku, ki naj bo za zgled vsem streljačkim družinam v državi, končno je pa požel društvu še dolgo let uspešnega delovanja. V prekrasem in obširnem slavnostnem govoru je nato prebrano razvil dolgo zgodovino društva odbornik, senator g. dr. Vladimir Ravnihar, ki je slavil društvu kot dom sloge in edinstva ter kot varuha častitljivih tradicij meščanstva, ki izbira za svoje člane le prave moške in najboljše patrijote. Skozi vso zgodovino se vleče kot rdeča nit osnovna misel obrambe domovine, ki je še danes glavni namen društva, končno je pa napil složnemu delovanju v društvu v korist domovine. Ko se je poleglo navdušeno odobravanje, je govoril še g. dr. Ivan Tavčar za ljubljansko podružnico in osrednji odbor SLD, nakar je strelski mojster g. dr. Kaiser razglasil uspehe strelske tekme, društveni blagajnik g. Anton Schuster pa razdelil dragocena darila, ki jih je pretežno večino kupilo društvo samo.

Pri streljanju na bežečega zajca je dobil I. nagrado, dragocen srebrni kronometer, g. dr. Adolf Kaiser, za II. nagrado je dobil elegantno aktovko g. mag. pharm. Bakarčič Gvido, denarne nagrade pa so dobili po vrsti gg. Minko Heinrihar, Franc Heinrihar, Karl Miklič in Albin Sifer. Pri streljanju na letečega goloba je kot I. nagrado dobil krassen pepelnik iz oniksa g. Minko Heinrihar, za drugo nagrado srebrn pokal g. Albin Sifer, denarne nagrade pa gg. Franc Heinrihar, Karel Miklič, dr. Adolf Kaiser in Janko Čepon. Na lovski tarči je dobil za I. nagrado bronastega kozoroga g. Minko Heinrihar, za II. nagrado bronastega divjega lovca g. Franc Heinrihar, bronasto kaseto za cigarete g. dr. E. Eberle, zlatnik g. dr. A. Schweiger in ostale nagrade gg. Albin Sifer, mag. pharm. Gvidon Bakarčič, dr. A. Kaiser in Fran Perles. Na tarči »Srniak« si je priboril za I. nagrado bronastega srnjaka g. Minko Heinrihar, za II. nagrado bronastega jelena g. Gvidon Bakarčič, za II. nagrado veliko plaketo s srnjakom, ki jo je darovala firma Ant. Krisper, g. dr. Eberl, zlatnik je dobil g. dr. Viljem Krejčič in denarne nagrade po vrsti gg. dr. Kaiser, Franc Heinrihar, Jean Nagy in Albin Sifer. Na tarči »Divja svinja« je za I. nagrado prejel budilko v oniksovem podstavku g. Albin Sifer, za II. nagrado pepelnik iz oniksa, ki ga je darovala tvrdka Eberle, g. Franc Heinrihar, III. nagrado tudi pepelnik iz oniksa in dar firme Eberle je dobil g. dr. Krejčič Viljem, zlatnik g. dr. Kaiser, denarne nagrade pa gg. Anton Schuster, Minko Heinrihar, Jean Nagy in dr. Schweiger. Na tarči »Emona« je za najboljši strel z 980

točkami dobil darilo župana g. dr. Dinko Puca, namreč dragocenega bronastega gamsa, g. Albin Sifer, a za najvišje število krogov I. nagrado, namreč prekrasno garnituro pepelnikov iz aragonita s 420 krogji g. dr. Krejčič, z enakim številom krogom II. nagrado, namreč eleganten kovčeg za svatbeno potovanje g. Minko Heinrihar, za III. nagrado srebrno in pozlačeno filigransko kaseto za cigarete g. Franc Heinrihar, zlatnik g. dr. A. Kaiser in ostale nagrade po vrsti gg. Karel Miklič, Anton Schuster, dr. Schweiger, Jakob Kavčič, Janko Čepon in dr. Eberl, a v presladko srce g. Kavčiča je za najboljšo desetko vgriznil sam blagajnik g. Schuster. Na spominsko tarčo je streljalo 16 strelcev in so dosegli najlepše uspehe na njej gg. Minko Heinrihar, Sifer in Bakarčič.

Po razdelitvi nagrad je govoril v imenu zmagovalcev in oddarovalcev g. dr. Krejčič, ki je končno nazdravil damam in jim pripel častne znake, dr. Eberl pa se je zahvalil aranžerjem gg. dr. Kaiserju, Schusterju in Bakarčiču, dr. Kaiser sam pa g. dr. Eberlu, Minku Heinriharju in Jeanu Nagyju za veliko požrtvovalnost. Pri pravdomači večerji, ki jo je sijajno vodil hotelir g. Karel Miklič in se je odlikovala razen z najdelikatnejšimi pripravljenimi jedili in izvrstno kapljico, posebno še z res prvovrstno postrežbo, se je razvila sijajna zabava s petjem, nastopom domačega orkestra in z nastopom impozantne častne čete, dokler nista gg. general Popović in višji strelski glavar g. Schrey otvorila kolo, ki so mu sledili moderni pa tudi stari domači plesi. Končno je originalni nočni čuvaj, g. akademski slikar Peter Žmitek, zaključil veselo slavnost s starodavno pesmijo: Varite ogenj, varite luč!

Občni zbor „Dobrote“

obsmrtnega podpornega društva poštnih nameščencev v Ljubljani je bil včeraj v belih dvorani hotela »Uniona«. Udeležba je bila lepa, saj so prišli na zborovanje člani celo iz Maribora in drugih oddaljenih krajev. Zborovanje je vodil predsednik svetnika g. M. Matjašič. Iz poročila društvene tajnice Ive Crnjačeve smo posneli: Skupina A je štela ob koncu lanskega leta 2921, t. j. 2689 rednih ter 232 izrednih, skupina B pa 1467 članov. Lani je pristopilo v skupino A 73, v skupino B pa 63 članov; umrlo jih je iz skupine A 20, iz skupine B pa 13 članov. Iz skupine A je bilo izločenih 6 in iz skupine B 6 članov, ker niso redno plačevali svojih prispevkov. Društveni dohodki so znašali: vpisnine 7130 Din, članski prispevki skupine A 165.587 Din, skupine B 103.215 Din, obresti 27.877.84 Din. Društveni izdatki: podpore skupine A 89.400 Din, podpore skupine B 75.000 Din, skupaj 164.400 Din, upravni stroški 18.296.85 Din. Tajnica je prebrala došle pismene predloge, ki pa so jih zborovalci po večini odklonili. Med drugimi je bil odklonjen tudi predlog za povišanje posmrtnine. Pri volitvah je bil izvoljen do malega lanski odbor, saj uživa za svoje nesebično in požrtvovalno delovanje popolno znanje vseh članov. V »Dobroti« je vključenih poleg poštnih uslužbenecv 200 sodnih ter 98 nameščencev iz čekovnega urada. Društvo ima velik socialen pomen, zato mu je želeli tudi v bodoče najlepši uspeh.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 30. maja, katoličanski: Ferdinand, Milica; pravoslavni, 17. maja.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matice: Pod lažno zastavo.

Kino Ideal: Zaprt.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marjina trg 5, in Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 30. maja: Zaprt.

Torek, 31. maja: Kralj Oidipus. Red D.

Ljubljanska drama ponovi jutri klasično grško delo »Kralj Oidipus« v običajni zasedbi in režiji g. Cirila Debevca. Predstava bo za red D.

OPERA.

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 30. maja: Zaprt.

Torek, 31. maja: Rusalka. Red B.

Repriza Dvojakove krasne opere »Rusalka« z go. Gjurgjenac v glavni in naslovni vlogi se ponovi pod taktirko kapelnika Stritofa in režiji g. Krefta v torek 31. t. m. za red B.

Operna predstava na prostem. Ljubljanska opera pripravlja vprizoritev Smetanove opere »Prodana nevesta« na prostem v parku za Tivolskim gradom.

Radioprogram

Petek, 3. junija.

11.30: Šolska ura; 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Dr. L. Sušnik: Francosčina; 19.30: Gospodinjina ura, vodi gđ. Krekova; 20: Dr. Glavinč: Čehoslov. in jugoslov. saradnja (sokolska ura iz Beograda; 22.30: Cas, poročila ter napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 4. junija.

10: Otvoritev velesajma. 1. Govor predsednika; 2. Govor ministra dr. Kramerja; 3. govor poljskega poslanika; 4. Koncert vojaške godbe; 11: Zadnja Indija v luči trgovskih interesov (Ferdo Lupša); 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Ulaga Drago: Gimnastične vaje; 19: Ga. Orthaber: Angleščina; 19.30: O napovedovalcih v radiu (dr. Tominec); 20: Koncert »Sloga«, godbe na pihala; 21: Samospevi gđ. Anite Mezetove; 21.45: Dnevne vesti, čas; 22: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Dnevne vesti

Velik shod JRKD v Skopju. Včeraj je bil v Skopju velik shod JRKD za vadar-sko banovino. Udeležilo se ga je več tisoč ljudi, na shod pa so prispehi poleg mnogih senatorjev in poslancev tudi ministri Boža Maksimović, dr. Kojić, dr. Skulj in dr. Kraljević ter predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi in predsednik začasnega odbora JRKD Nikola Uzunović. Zborovalci so voharno pritrdili govornikom in se soglasno izjavili za ostanje nove stranke.

— Za prisego vojaštva. Včeraj dopoldne so bili na vojaškem vežbališču na Batajnici zapriženi rekruti beograjske garnizije. Pri segl je prisostoval vojni minister general Stojanović z vsemi višjimi oficirji beograjske garnizije. Po zapriženi je imel vojni minister nagovor na rekrute, ki jih je opozarjal na važnost prisige in pozival k zvesti službi kralju in domovini.

— Podpora za nabavo krme. Z odlokom kmetijskega ministra in v soglasju z ministrskim svetom se izplača iz državne kmetijske zakladnice kr. banskim upravi drinske banovine 190.000 Din podpore, kr. banskim upravi vrbske banovine 95.000 Din in banskim upravi primorske banovine 75.000 Din. Te vsote se bodo porabile za nabavo živalske krme.

— Upokojevec. Upokojena je Marija Švajglar, učiteljica v Gornji Poljskavi.

— Nova palača poljskega poslanstva v Beogradu. Včeraj je bila v Beogradu posvečena nova palača poljskega poslanstva na začetku ulice Miloša Velikega. Posvetitev je izvršil beograjski nadškof dr. Rodić, prisostvoval pa je tudi papeški nuncij s člani diplomatskega zbora in mnogo odličnega občinstva.

— Prvo v Zagrebu izdelano letalo. Služatelj zagrebske tehniške fakultete Paski-jević dovršuje svoje letalo. To bo prvo letalo zgrajeno v Zagrebu. Manjka mu le še motor, ki ga baš montirajo.

— Velik vliom v Zagrebu. V sobotni noči so v Zagrebu doslej še neznanji vliomilci popolnoma izropali stanovanje dr. Frana Broslerja. Izkoristili so kratek čas, ko sta dr. Brosler in njegova žena odšla na večerni sprehod, služkinja pa je za četrt ure zapustila stanovanje, tako da ni bilo nikogar doma. Vliomilci so odnesli vse, kar je bilo količkaj vrednega, zlasti pa mnogo rodbinskega nakita velike vrednosti. Škodo cenijo nad 100.000 Din. Na delu so morali biti zelo izvežbani vliomilci, ker so svoj posel res temeljito opravili.

— Matica hrvatska kazališnih dobrovolj-aca v Zagrebu razpisuje svoj tretji natečaj za najboljšo ljudsko igro. Dela se sprej-
majo do 31. avgusta opoldne. Naknadno predložena dela se ne bodo upoštevala. Po-
drobne informacije daje tajništvo MHKD, A. Freudenreich, Zagreb, Ilica 53.

— Samomor zaradi bede. V soboto do-
poldne so v Zagrebu našli v Rokovem bli-
zu cerkvice neznanca, obešenega na nekim
drevesu. Pri njem so našli izkaznico z
imenom Peter Besednik, brezposelni zidar-
ski pomočnik. Stanoval je v Slovenski ulici
št. 8. Njegova hči je policijskim organom
povedala, da je bil njen oče dolgo časa brez
dela. Nedavno se je odpeljal v Karlovec, da
bi našel kak posel, vrnil pa se je, ne da bi
kaj opravil. Bržkone je zato iz obupa iz-
vršil samomor.

— Ljubljanski Zvon prinaša v majski
števili tole vsebino: Vladimir Bartol
»Med človekom in bogom«, Tone Cufar
»Beseda fabričnik težakova«, Louis Ada-
mić »Človek z dušo«, Juš Kozak »Dvajset
dni v Evropi« (III.), Mirko Ferencak »Šte-
fan Zweig, Josip Vidmar« »Jubilejne me-
ditacije«, V. F. Calverton »Emancipacija
ameriškega slovstva«, Euripides — Fr.
Bradač »Kiklop«.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo nestanovitno vreme. Včeraj je de-
ževalo skoraj po vseh krajih naše države.
Največ padavin smo imeli v Ljubljani, do
danes jutraj 17,3 mm. Najvišja tempera-
tura je znašala včeraj v Beogradu 30, v
Skopju 29, v Mariboru 19, v Ljubljani 16.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 756,
temperatura je znašala 10,8.

— Popust na železnih posetnikom
prškega sokolskega zleta. Na IX. veso-
kolskem zletu v Pragi se pričakuje poset
kakih 800.000 ljudi, pretežno seveda iz Če-
škoslovaške, vendar pa bodo pri tej priliki
prišli v Prago tudi gostje skoraj iz vseh
držav sveta. Poleg Sokolov bo prišlo v Pra-
go tudi nesokolsko občinstvo, in ti gostje
bodo imeli, če predložijo izkaznico sokolske
razstave, 33% popust pri vseh cenah če-
škoslovaških železnih za prihod in povrat-
ek, na jugoslovenskih železnih pa 55 %
za povratek. Sokolska razstava bo zelo za-
nimiva in bo na njej sodeloval tudi SKJ.
Razstava bo trajala od 18. junija do 10. ju-
lija, njeni posetniki pa morejo uporabiti po-
pust na železnici v času od 14. junija do
14. julija. Izkaznica sokolske razstave je
obenem tudi vstopnica na razstavo ter se
more nabaviti za 30 Din pri češkoslovaš-
kem poslanstvu, pri češkoslovaških konzul-
atih in pri vseh jugoslovenskih zastop-
nikih prškega velesejma.

— Dobave. Gradbeni oddelek direktije
državnih železnih v Ljubljani sprejema do
3. junija ponudbe za dobavo 500 kg kri-
stalne sode, 300 komadov krtač - ribaric in
60.000 kg negašenega apna, 8. junija t. l.
pa za dobavo železnih mostnih konstrukcij.
— Strojni oddelek direktije državnih že-
leznic v Ljubljani sprejema do 9. junija
t. l. ponudbe za dobavo členov za kotle in
jekla. — Direkcija državnega rudnika v
Velenju sprejema do 3. junija ponudbe za
dobavo 140 kg papirnatih vreč. — Dne
30. junija bo pri Dravski delavnici v Ljub-
ljani ofertna licitacija za dobavo 15 m³ bu-
kovih desk, dne 1. julija t. l. pa za dobavo
15.000 kg nafte, 6000 kg cilindrskega olja,
750 kg strojnega olja in 50 kg bencina. —
Pogoji pri omenjeni delavnici. — Oddaja
del pri popravilu konjušnice in šupe pri
Dravskem intendantskem skladišču v Ljub-

ljani bo potom ofertne licitacije 14. junija
pri inženjerskem oddelku komande drav-
ske divizijske oblasti v Ljubljani. (Ogla-
si) na vpogled v pisarni zbornice za TOI v
Ljubljani.

— Pri odebalelosti vzbuja redna zdravilna
uporaba naravne »Franc Jožefove grenčice«
jako delovanje črevesja in dela telo vitko.
Mnogi profesorji zapisujejo »Franc Jožefo-
vo vodo« tudi pri zamašenju srca kot zelo
dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opol-
dne in zvečer tretjino čaše. »Franc Jožefo-
va grenčica« se dobiva v vseh lekarnah,
drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Lj. Mestno načelstvo v Ljubljani opo-
zarja vse gostilničarje, kavarnarje, lastni-
ke zajtrkovalnic in vinotočev ter prireditel-
je veselje, da stopi s 1. junijem v ve-
ljavno naredbo o občinski davščini na po-
trošnjo, katero plačajo gostje v gostilnah,
kavarnah, zajtrkovalnicah, vinotočih in na
društvenih veseljih (prireditvah). Služ-
beni list kraljevske banske uprave drav-
ske banovine št. 373-36, naredba IV. —
Bloki računskih listkov se dobe pri mest-
ni blagajni, kontrola pa se bo izvajala od
1. junija 1932 naprej.

— Lj. Proforski izpit so naredili pred
stalno izpitno komisijo za proforske iz-
pite na ljubljanski univerzi gg. suplenti
diplomirani filozofi: Mirko Bitenc, Marija
Boršnik, Alojzija Jelenc in Veronika Pirc.

— Lj. Diplomiral je na ljubljanski uni-
verziji za inženjerja stavbne stroke znani
dogoletni stavbni strokovnjak g. inž. Vla-
dimir Šramel, solastnik stavbne družbe
»Tehna« v Ljubljani. Čestitamo!

— Prvo v Zagrebu izdelano letalo. Slu-
žatelj zagrebske tehniške fakultete Paski-
jević dovršuje svoje letalo. To bo prvo le-
talo zgrajeno v Zagrebu. Manjka mu le še
motor, ki ga baš montirajo.

— Velik vliom v Zagrebu. V sobotni
noči so v Zagrebu doslej še neznanji vliomilci
popolnoma izropali stanovanje dr. Frana
Broslerja. Izkoristili so kratek čas, ko sta
dr. Brosler in njegova žena odšla na ve-
černi sprehod, služkinja pa je za četrt ure
zapustila stanovanje, tako da ni bilo ni-
kogar doma. Vliomilci so odnesli vse, kar
je bilo količkaj vrednega, zlasti pa mnogo
rodbinskega nakita velike vrednosti. Ško-
do cenijo nad 100.000 Din. Na delu so mo-
rali biti zelo izvežbani vliomilci, ker so svoj
posel res temeljito opravili.

— Matica hrvatska kazališnih dobrovolj-
aca v Zagrebu razpisuje svoj tretji natečaj
za najboljšo ljudsko igro. Dela se sprej-
majo do 31. avgusta opoldne. Naknadno
predložena dela se ne bodo upoštevala. Po-
drobne informacije daje tajništvo MHKD,
A. Freudenreich, Zagreb, Ilica 53.

— Samomor zaradi bede. V soboto do-
poldne so v Zagrebu našli v Rokovem bli-
zu cerkvice neznanca, obešenega na nekim
drevesu. Pri njem so našli izkaznico z
imenom Peter Besednik, brezposelni zidar-
ski pomočnik. Stanoval je v Slovenski ulici
št. 8. Njegova hči je policijskim organom
povedala, da je bil njen oče dolgo časa brez
dela. Nedavno se je odpeljal v Karlovec, da
bi našel kak posel, vrnil pa se je, ne da bi
kaj opravil. Bržkone je zato iz obupa iz-
vršil samomor.

— Ljubljanski Zvon prinaša v majski
števili tole vsebino: Vladimir Bartol
»Med človekom in bogom«, Tone Cufar
»Beseda fabričnik težakova«, Louis Ada-
mić »Človek z dušo«, Juš Kozak »Dvajset
dni v Evropi« (III.), Mirko Ferencak »Šte-
fan Zweig, Josip Vidmar« »Jubilejne me-
ditacije«, V. F. Calverton »Emancipacija
ameriškega slovstva«, Euripides — Fr.
Bradač »Kiklop«.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,
da bo nestanovitno vreme. Včeraj je de-
ževalo skoraj po vseh krajih naše države.
Največ padavin smo imeli v Ljubljani, do
danes jutraj 17,3 mm. Najvišja tempera-
tura je znašala včeraj v Beogradu 30, v
Skopju 29, v Mariboru 19, v Ljubljani 16.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 756,
temperatura je znašala 10,8.

— Popust na železnih posetnikom
prškega sokolskega zleta. Na IX. veso-
kolskem zletu v Pragi se pričakuje poset
kakih 800.000 ljudi, pretežno seveda iz Če-
škoslovaške, vendar pa bodo pri tej priliki
prišli v Prago tudi gostje skoraj iz vseh
držav sveta. Poleg Sokolov bo prišlo v Pra-
go tudi nesokolsko občinstvo, in ti gostje
bodo imeli, če predložijo izkaznico sokolske
razstave, 33% popust pri vseh cenah če-
škoslovaških železnih za prihod in povrat-
ek, na jugoslovenskih železnih pa 55 %
za povratek. Sokolska razstava bo zelo za-
nimiva in bo na njej sodeloval tudi SKJ.
Razstava bo trajala od 18. junija do 10. ju-
lija, njeni posetniki pa morejo uporabiti po-
pust na železnici v času od 14. junija do
14. julija. Izkaznica sokolske razstave je
obenem tudi vstopnica na razstavo ter se
more nabaviti za 30 Din pri češkoslovaš-
kem poslanstvu, pri češkoslovaških konzul-
atih in pri vseh jugoslovenskih zastop-
nikih prškega velesejma.

— Dobave. Gradbeni oddelek direktije
državnih železnih v Ljubljani sprejema do
3. junija ponudbe za dobavo 500 kg kri-
stalne sode, 300 komadov krtač - ribaric in
60.000 kg negašenega apna, 8. junija t. l.
pa za dobavo železnih mostnih konstrukcij.
— Strojni oddelek direktije državnih že-
leznic v Ljubljani sprejema do 9. junija
t. l. ponudbe za dobavo členov za kotle in
jekla. — Direkcija državnega rudnika v
Velenju sprejema do 3. junija ponudbe za
dobavo 140 kg papirnatih vreč. — Dne
30. junija bo pri Dravski delavnici v Ljub-
ljani ofertna licitacija za dobavo 15 m³ bu-
kovih desk, dne 1. julija t. l. pa za dobavo
15.000 kg nafte, 6000 kg cilindrskega olja,
750 kg strojnega olja in 50 kg bencina. —
Pogoji pri omenjeni delavnici. — Oddaja
del pri popravilu konjušnice in šupe pri
Dravskem intendantskem skladišču v Ljub-

ljani bo potom ofertne licitacije 14. junija
pri inženjerskem oddelku komande drav-
ske divizijske oblasti v Ljubljani. (Ogla-
si) na vpogled v pisarni zbornice za TOI v
Ljubljani.

— Lj. Poenemanja vredno! Znan ljubitelj
in velik zaščitnik koristnih ptic g. dr.
Janko Hafner, specialiet za ušesa, nos in
grlo, je daroval za varstvo ptic 100 Din
za kar se mu društvo iskreno zahvaljuje.

Kino

Svečanosti pri pogrebu umorjenega
predsednika francoske republike v zvoč-
nem filmu. V Foxovem zvočnem teatru.
ki se predvaja v Elitnem kinu Matije ob

Viktor Dyk in Jugosloveni Ob obletnici smrti

Dne 14. t. m. je minilo leto, odkar je ve-
liki češkoslovaški pesnik, dramatik in poli-
tik Viktor Dyk, zadet od kapi, utonil na
morskem nabrežju v Lopudu pri Dubrov-
niku.

Lopud je mal otok, kjer vlada v maju
idila čarobne južne prirode; cvetoči vrtovi,
polni barv in vonja, mirte in lovorja, oljčni
nasadi in majhni borovi gozdovi, lepota
cvetočih mandljev in senca smokev so zva-
bili pesnika, da je šel s svojo ženo, dr.
Zdenko roj. Haskovo, najboljšo prijateljico
naše Zofke Kvedrove, na izprehod k morju.
V morskem zalivu Šunju se je nameraval
kopati.

Prekrasna je cesta iz Lopuda preko gre-
bena, odkoder je »najlepša panorama ki
more razveseljati človeško oko«, kakor
piše Lujo Vojnović. Na zapad in vzhod je
veličasten razgled na morje, otoke, tja k
Mestrovicem in Bukovčevemu Cavcetu
k Lovčenu črnogorskega vladika Petrovića
Njegoša in k Dubrovniku Iva Vojnovića. In
še dolga vrsta jugoslovenskih pesnikov in
umetnikov slavi s peresom, čopičem in dle-
tom ta edinstveno čarobni kraj. Ni čudno,
da je želel češki pesnik preživeti nekaj ted-
nov v tej poeziji Jadrana in se odpočiti od
neumornega dela. A že prvi dan ga je čaka-
la smrt!

Bilo je majsko popoldne. Malo znan
zatok Šunj je brez dvoma med najbolj sli-
kovitimi in sugestivnimi dubrovniškimi za-
koti. Med dvema zelenima ramenoma lo-
pudskega otoka leži prekrasno, smaragdno
zeleno morje. Široki, dolgi in tihi zaliv je
pavdušil pesnika, da se je pod toplim soln-
cem slegel in smeječ se stopil v valove. In
v elegični velikosti slikovitega zaliva na
Šunju je našla mahoma svoj konec posled-
nja pot Dykova.

Jaroslav Urban, urednik prškega Na-
rodnega Večernika, ki se je udeležil oblet-
ne spominke svečanosti na Lopodu, piše:
»Le pesniku je mogla biti usojena ta pot
kot pot v večnost. Zareče južno solnce,
majsko bogastvo cvetja, opojni vonj lovor-
jev, mirt in borov so ga spremljali in po-
ljubljali, preden je dospel v zaliv, ki ga je
pričakoval, v tajnostni zaliv nedogledne-
ga jasnega morja.«

Lopudska občina postavi na grebenu ce-
ste, odkoder je užival rajni pesnik posledni
razgled po krasni majski naravi jugosloven-
ske Dalmacije, spomenik Viktorju Dyku in
je imenovala pot k zalivu Šunju »Cesta
Viktoria Dykova«.

Dne 14. t. m. so odkrili svečanostno na

filmu »Pod lažno zastavo«, vidimo prav
posebno zanimive svetovne dogodke, pre-
vsem svečanosti pri pogrebu umorjenega
predsednika francoske republike Paula
Doumera, nato izvolitev senatnega pre-
sednika Alberta Lebruna za predsednika
Francoske republike in še mnogo zani-
mivih svetovnih dogodkov. Tako na primer
vidimo velenapeto motorno dirko na ber-
linskem dirkališču »Avus«, vežbanje cer-
kvenega pevskega zbora v berlinski stolni
cerkvi in veliko vojaško paradu ob priliki
narodnega spaznika v Bukarešti. Ta ve-
le zanimivi žurnal ob velenapetem filmu
»Pod lažno zastavo«, naj si vsako ogleda.

hiši na praških Vinogradih umetniško spo-
minsko ploščo. Tam je pesnik živel in delal
mnogo let. Slavnost so, kolikor vemo, brzo-
javno pozdravili iz Zagreba Novinarsko
udruženje, iz Ljubljane pa Češkoslovaška
jugoslovenska liga in Minka in Fran Gove-
kar.

Dne 22. t. m. so z veliko svečanostjo od-
krili v Hlisku takisto spominško ploščo na
hiši, v kateri je pokojni pesnik zadnjič go-
voril na obč. zboru češkoslovaške narodne
demokracije, in obč. svet je imenoval Kolo-
dvorsko cesto po Vikt. Dyku. Tudi v Ta-
boru so imeli Čehoslovaki lepo spominško
slavje pesnika.

Praški zbornik »Lumir«, ki ga je Dyk
urejal mnogo let, je posvetil majsko števil-
ko pokojniku. Odlični pesniki, pisatelji in
kritiki pišejo o Dyku in njegovih delih,
zvezek pa prinaša tudi več Dykovih še ne
natisnjenih spisov. Jugosloven Božo Lovrič
je prispeval članek »Osobnost Viktora
Dyka«.

Cujemo, da se hočejo tudi Slovenci od-
dolžiti spominu velikega pesnika in našega
zvestega prijatelja. Naše narodno gledali-
šče uprizaro v začetku bodoče sezone Dy-
kovo krasno, na odru najbolj uspelo dramo
»Spametovanje dona Kihota«; za isto dra-
mo se zanima tudi mariborsko Narodno
gledališče. Baje pa prevaja tudi srbski knji-
ževnik to poetično dramo bridkega razočar-
anja za Narodno pozorišče v Beogradu.

Dr. K. Kramarj je bolan brzjavil na
slavnost v Hlinsko: »Iz duše obžalujem, da
se ne morem z Vami vred spominjati naše-
ga nenadomestljivega V. Dyka; čim dalje
tem bolj nam je potreben, zato je spomin
nanj tem bolečnejši.« Tudi Jugoslovanom
je spomin na Dyka sila bolesten. Saj smo
izgubili z njim borca, ki nas je ljubil in za
nas delal. Med vojno in po vojni. In zato je
bil v tej jeri ter pretrpeti mnoge težave. Ži-
vo se je zanimal za naše razmere in naše
slovo. Njegova soproga, doktorica filo-
zofije, člen uredništva in pisateljica, Zden-
ka Haskova-Dykova je prevedla mnogo Iv.
Cankarjevih in Zofke Kvedrove spisov, ki
so ob sodelovanju V. Dyka izšli v č. sl.
knjigarnah. Ga. Zdenka je prevedla, sama
poetka, tudi nekaj pesnitev Otona Zupan-
čiča na češkoslovaški jezik in pokojnik ji
je pomagal pri težkem delu s prav posebno
vnemo.

Dovolj vzroka imamo torej, da se tudi
Slovenci s hvaležnostjo spominjamo V.
Dyka na obletnico tragične njegove smrti
ob majski Adrijii

v četrtek in za možko dečo v petek ob 17.
na letnem telovadišču Ljubljanskega So-
kola. Prisotnost vodnikov in vodnic deca
pri skušnji obvezna. — župno načelstvo.

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše

Ljubljanski velesejem

Cez nekaj dni bo odprt XII. Ljub-
ljanski vzorčni velesejem. Kdor se je za-
nimel za gospodarsko življenje Evrope, je
spoznal, kako so se gospodari vseh narod-
ov v veliki meri potrudili, da bi si pridobi-
li svoj predvojni trg nazaj ali pa ga celo
razširili. Kot eno najuspešnejših sredstev
uporabljajo v ta namen vzorčne velesej-
me. Tudi Ljubljanski velesejem služi istemu
namenu. Pri tej priliki ugotavljamo za-
dovoljstvo smoteno propagando, ki jo
vrši uprava Ljubljanskega velesejma že
vsa leta, da privabi čim večje število kup-
cev. Tudi letos je propaganda izredno ve-
lika. Ne samo po mestih in trgih, v vsaki
vojni vasi se je te dni zabliščal z naših
prosvetnih domov, s cerkvenega zidu ali
pa z župnijskega in občinskega poslopja
ličen plakat letošnjega velesejma, ki vabi
ljudi, naj pridejo v dne od 4. do 13. ju-
nija t. l. v Belo Ljubljano. Na velesejmu
bo gotovo našel vsakdo kar potrebuje in
mного, za kar je dolezel misliti, da mora
naročiti iz tujine, ker se po njegovem
menju ne izdeluje doma ali pa so domači
izdelki manj vredni oziroma dražji. Ogled
velesejma bo vsakogar prepričal, da to ni
res. Zadovoljen s kupčijami, ki jih je skle-
ni na velesejmu, bo marsikdo trdno skle-
nil, da bo naročil blago pri tvekdah ki so
razstavile na velesejmu in katerih pro-
vostne izdelke si je mogel sam od blizu
ogledati in izbrati.

Tudi v inozemstvu je bila za naš letoš-
nji velesejem izvedena dostojna reklama.
Vsa čast ministrstvu za zunanje zadeve, ki
je to akcijo podprlo, kakor tudi zastop-
stvom naše kraljevine v inozemstvu, ki ja
z največjo ustrežljivostjo uspešno izvajajo
in se trudijo, da se bodo naši trgovinski
stiki s sosednimi narodi poglabili, zrahl-
jane vezi pa na novo utrdile.

Pohitvena obrt bo na letošnjem spo-
mladanskem velesejmu prav razkošno za-
stopana. Razstavljeno bodo izdelki pohi-
štvenih in stavbenih mizarjev v vseh slo-
gih moderne kulture, ki bodo kos vsem
danasnjim zahtevam, pa najsi bo gleda
precizne izdelave in oblike ali pa glede so-
lidsnosti in konkurenčnosti.

Naše občinstvo je moglo na mizarskih
razstavah Ljubljanskega velesejma na last-
ne oči opazovati ves povojni razvoj doma-
čega mizarstva ter se prepričati, da se na-
haja že na naravnost zadivljivi višini. To
velja tako glede strokovne odličnosti iz-
delkov kakor glede umetniškega okusa, a
katerim so izdelani. Za to lahko najde
vsak kupec primerno blago. Interesenti
naj si razstavo ogledajo, nato pa sklenejo
čim več kupčij, ki bodo razstavljalcem
najlepše priznanje, obenem pa vzpodbuda
k nadaljnjemu napredku.

Ljubitelji prirode v stanovanju prire-
de na letošnjem velesejmu lepo pestro
razstavo sobnega rastlinstva in živalstva,
keramike, slik in fotografij sobnega rast-
linstva in živalstva, metuljev in hroščev.
Sodelujejo: Klub akvaristov v Ljubljani,
Društvo za varstvo in rejo ptic pevk v
Ljubljani, Podružnica sadsjarskega in vr-
narskega društva v Ljubljani, Entimološki
klub v Ljubljani, slovenski likovni umet-
niki, Fotoklub Ljubljana in keramična šola
v Ljubljani.

Varnostne naprave pri strojih. Število
hujših in smrtnih nezdov delavstva, za-
poslenega pri raznih strojih, narašča z
vsakim letom. Pri nabavih strojev, žag in
drugih naprav se delodajalci ne zavedajo,
da marsikateri stroj nima predpisanih var-
nostnih naprav, kar jim naknadno povzro-
ča visoke stroške za montažo varnostnih
naprav. Da se temu odmore, bo stroje,
žage in druge naprave, ki jih razstavijo
razni domači in inozemski producenti, pre-
gledal inšpektor dela v Ljubljani, če so
opremljeni s predpisanimi varnostnimi na-
pravami. Stroji, ki nudi dovoljno var-
nost, dobe izkazbo »Opremljeni s potreb-
nimi napravami. Inšpekcija dela v Ljub-
ljani.« Tako bo interesentom omogočena
najboljša in zanesljiva izbira vsakovrstnih
strojev.

Ptički na XII. Ljubljanskem velesejmu.
Na razstavi ljubiteljev narave v stanova-
nju sodeluje tudi Društvo za varstvo in
rejo ptic pevk, ki razstavi nekaj kolekcij
krasnih pevcov, žlahtnih kanarčkov - vr-
vicev, nadalje bele kanarčke in lepo šte-
vilo ptičkov eksotov od malih astrildov,
pa vse do velikih papig, kar bo dalo tej
skupni razstavi posebno lepo in zaokrože-
no obelježje. Kletke za vse te ptičke da na
razpolago splošno znana veletrgovina s
kletkami in železnino g. Fran Stupica iz
Ljubljane.

Nesreča na železnici

Ljubljana, 30. maja.
Snoči okrog 11. je bila reševalna po-
staja pozvana na glavni kolodvor, kamor
so z vlakom pripeljali hudo poškodovane-
ga 32letnega delavca in posestnika sli-
na Franca Merliaka, doma iz Hotederšice.
Snoči je šel s svojim dekletom ob železni-
ski progi, za njim je pa pripadala loko-
motiva, ki je ni čul. Stroj je Merliaka za-
grabil in ga treščil v stran, kjer je s hu-
limi notranjimi poškodbami, z rano na
glavi in poškodbami rokami, nezave-
sten obletel. Reševalni avto je poneve-
čena izpred glavnega kolodvora prepeljal
v bolnico. Merliak je še vedno nezavesten
in je njegovo stanje prav resno.

Tyršev jubilejni župni zlet v Ljubljani

Zbor članstva v oblačnicah je dne 5.
junija ob 7. zjutraj v poslopju I. državne
gimnazije (klasične) nasproti Narodnega
toma. Do pol 8. morajo biti vsi člani že
preoblečeni v telovadno obleko in priprav-
ljeni za pohod na telovadišče k skušnjam.
Zbirališče za pohod na telovadišče je na
vrtu Narodnega doma, kamor imajo načel-
niki privedi svoje telovadce. Popoldne
morajo telovadci biti pripravljene za na-
stop ob 15. uri. Več telovadci, ki niso te-
komovali v preostih vajah, se bodo med 7. in
8. uro preizkusili na zbirališču.

Župne tekme se vrše na letnem telo-
vadišču Ljubljanskega Sokola in se prično
v soboto ob 3. popoldne. V kolikor bi ne
bile že v soboto končane, se bodo nadalje-
vale v nedeljo ob 6. zjutraj.

Oblačnice. Člani imajo oblačnice v I. državni
gimnaziji, moški naraščajo in moška deca
pa v prostorih Narodnega doma. Več žens-
kih oddelki imajo svoje oblačnice v
zgradbi Hecla (Bleiwisova cesta).

Zbirališča. Člani se zbirajo na vrtu Narodnega do-
ma, moški naraščajo v Tomanovi ulici, mo-
ška deca na dvorišču I. državne gimnazije.
Ženski oddelki se zbirajo na dvorišču II.
ceja.

Sporod javne telovadbe. Pričetek točno ob 16. popoldne na let-
nem telovadišču Ljubljanskega Sokola.
Oddelki nastopijo v naslednjem redu: 1.
igre moške dece iz Ljubljane in sosednih
društev; 2. pravilni nastop ženske dece
iz Ljubljane in sosednih društev; 3. pro-
ste vaje moškega naraščaja SKJ; 4. pro-
ste vaje ženskega naraščaja SKJ; 5. vaje
s palicami starejših bratov; 6. orodne va-
je naraščaja in članstva; 7. stafetni tek
400x300x200x100 m članov (Ljubljanski
Sokol, Sokol I. in Ljubljana M.); 8. pro-
ste vaje članic SKJ; 9. proste vaje članov
SKJ. — Javni telovadni nastop se vrši ob
vsakem vremenu.

Slavnostni sprevod. Slavnostni sokolski sprevod bo v ne-
deljo 5. junija ob 11. dopoldne ob vsakem
vremenu.

Mie d' Aghonne:

41

Dustolovke

Roman

Mladi mož je odprl vrata, vodeča v ženo sobo.

Georgetta je ležala s hrbtom proti njemu. Grof je stopal po prstih tako tiho, da ni slišala njegovih korakov in se ni obrnila.

Prišel je blizu, čisto blizu, padel je na kolena k divanu, prijel hitro mlado ženo za obe roki in zašepetal:

— Ah, srček moj... kako davno vas že nisem videl, kako neusmiljeni ste, da ste me tako odsvolili. Vrnite se, odpotujte oba, molče. Vse si poveva, ko bova že daleč od tod. Pojdite, dušica, pojdite!... Ne bo vam žal, da je vas zopet ugrabil vaš ljubček.

Prvi hip je bila Georgetta tako presenečena, da ni spravila iz sebe nobene besedice. Strah ji je bil zaprl sapo. — Georgetta, pojdite, drago dete, pojdite hitro, nikomur ne bova povedala, kam se odpeljeva. Zbeživa kot dva zaljubljenca, ki sta našla kletko odprto, pa sta odletela. Pojdite s svojim možem, ki te vroče ljubi.

Pri teh besedah je grof de Cizeret strastno poljubljal obraz in vrat svoje žene in jo objemal z obema rokama.

Slednjič je prišla Georgetta do sapa. Prestrašeno je kriknila in začela klicati svojo mater na pomoč.

Njene klice je zaslišala gospa de Marillac, ki si je zamrmrala sama pri sebi:

— Saj sem si takoj mislila. Gospod zet je prišel na to, kako dobiti svežo ženo. Tako sem si želela, sam napeljuje vodo na moj mlin.

Brž je oblekla jopico, ki jo je bila malo prej odložila, po prstih odšla k starejši hčerki in ji zašepetala:

— Pojdite hitro po policijskega komisarja in povejte mu, da se je ta nesrečni norec spazil k nam in sitnari okrog svoje žene. Opozori ga na nevarnost, ki nam preti.

— Saj nisem oblečena, mama, — je odgovorila Klara dokaj slabe volje.

— To nič ne de, baš nasprotno. Neprimerna obleka bo samo pričala o tvoji duševni zmedbi.

Komisariat je bil čisto blizu hiše gospe de Marillac in komisar je bil baš v pisarni, ko je prišla gospa markiza vsa prestrašena. V njenem glasu so bile skoraj solze, ko mu je pravila, kaj se je zgodilo.

Komisar je poklical dva agenta in se odpeljal kar s kočijo, ki se je bila v nji pripeljala markiza.

Georgettina mati je bila dala ta čas za vsak slučaj zakleniti vrata svoje hiše, da bi Maurice ne mogel pobegniti, predno pride komisar.

Po tem ukrepu je odšla tašča tiho po stopnicah in srečala Manetto, ki je imela prestrašen obraz.

— Ah, bože moj, — je dejala, ko je zagledala gospo de Marillac, — kaj pa je gospe grofici, da tako kriči in kliče na pomoč?

— K nji morava, — je odgovorila gospa de Marillac, — pojdite, Manetta. Sama vem, kaj se je pripetilo gospe grofici.

V hipu, ko je položila Georgettina mati roko na kljuko, je zaslišala drdvanje kočije, ki se je kmalu ustavila na dvorišču.

— Dobro, — je dejala, — moj komisar je tu. — In takoj je vstopila v salon, ki je bil Georgettina soba.

Maurice je stavil tisti hip vse na eno karto. Bil je pripravljen igrati tako dolgo, dokler igre ne dobi.

Gospa de Marillac je vstopila, za njo pa Manetta; zagledali sta grofa de Cizereta, držčega v naročju svojo drago Georgetto, ki se je krčevito oprijemala pohištva, vrat in obleke, vi-seče na njih.

— Molči, moja oboževana Georgetta, molči in odpotujva, — ji je prigovarjal grof in jo poljubljal na usta, da bi ne mogla klicati na pomoč, obenem pa da bi ji dokazal svojo vročo ljubezen.

Gospa de Marillac je planila k svoji hčerki, kričeč:

— Tu sem, draga moja, kaj pa je že zopet?

Pri pogledu na grofa de Cizereta je pa vsa presenečena in prestrašena kriknila.

— Kaj pa počenjate tu, nesrečnež? — je vprašala in skušala iztrgati svojo hčerko iz njegovih rok.

Vstopil je komisar, za njim pa agenta.

— Pomagajte! Pomagajte! — je kričala gospa de Marillac, da bi opozorila komisarja na nevarnost, ki je pa v resnici ni bilo.

— Pomagajte! — je ponovila Georgetta.

V moževem objemu kričeča žena — tu za policijskega komisarja ni moglo biti nobenega dvoma.

Na komisarjev migljaj so stopili agenti h grofu de Cizeret in ga prišli za roke, da rešijo iz njegovega objema Georgetto. Komisar mu je dejal:

— Tako, gospod, izvolite se malo pomiriti, tako se ne ravna z damo.

Toda Maurice je bil silno razjarjen.

— Pustite me, pustite me! — je kričal in se otresal agentov, ki sta ga krepko držala, hoteli ga odvesti; komisar je odredil, naj ga odvedeta na stražnico.

Poklicali so zdravnika rodbine de Marillac. Po tako silnem razburjenju je morala imeti Georgetta dobro postrežbo.

— O, ubogo moje dete, kako je zbe-gano in prestrašeno! — je dejala gospa de Marillac zdravniku, ki je kmalu prišel.

— Nobenega dvoma ni, — je odgovoril zdravnik, — da zdravje gospe grofice tega ne bo vzdržalo, če se bo to nadaljevalo in če ne bo imela miru.

— Dragi doktor, — je dejala gospa de Marillac, — pojdite, prosim pogledat, kaj je s tem nesrečnežem, ki ga je policija nekam odvedla. Gotovo je v žalostnem stanju. Mislim, — je pripomnila tiho spremljajoč zdravnika po stopnicah, — da bi bilo dobro, če bi porabili to priliko in ga dali zapreti kam, kjer bi ničesar ne pogrešal, kjer bi bil obdan z največjim razkošjem in deležen najboljših postrežbe, ta ubogi grof de Cizeret.

Domači zdravnik je poiskal policijskega zdravnika na stražnici in dose-gel, da so ga pustili h grofu.

Maurice je bil seveda ves ogorčen. Komaj so ga bili zaprli, se je vrgel na trdo ležišče v kotu in začel ves besen gristi robec, ki si ga je držal na ustih, da bi zaglušil krike divje bolelosti, ki mu je silila iz srca na ustnice.

Nesrečnež ni slutil, da preži za mrežico v vratih stražnik in beleži vse, kar počenja, da bo poročal zdravniku.

Grof de Cizeret se še ni bil pomiril, ko je vstopil v njegovo celico zdravnik rodbine de Marillac gospod Bellanger.

— No, gospod, — mu je dejal, — pomirite se. Dajte mi roko, da vidimo, kako je z vašim srcem. To je samo prehodno obolenje.

Ko so ga priveli na komisariat, je grof de Cizeret zahteval, naj takoj obvesti njegovega notarja Dubertina in povedal je, kje stanuje. Slutil je, da ga notar doma ves v skrbih čaka.

Prvi sliki o prihodu Earhartove na Irsko

Zgornja slika predstavlja ameriško prekoceansko letalko Earhartovo, ko zapuša po svojem pristanku v Londonderryju na severnem Irskem svoje letalo, s katerim je kot prva ženska sama preletela Atlantski ocean. — Spodnja slika kaže navdušen pozdrav letalke ob prihodu na angleško letališče Hanworth, kamor je prispela kot potnica prometnega letala. Poleg nje stoji ameriški poslanik v Angliji, Andrew Mellon (s sivimi lasmi).

Iz Šanghaja na praški vsesokolski zlet

Najdaljša pot na praški zlet — Mesec dni iz Šanghaja v Prago — Sokol, ki še nikdar ni bil v Evropi

Praga, 28. maja.

Najdaljšo pot na praški vsesokolski zlet je brezdvomno napravil namestnik starešine ruskega Sokola v Šanghaju br. V. Kočetov, ki je potreboval zanjo mesec dni. Iz Šanghaja je potoval preko Singapurja do Neaplja, odkoder je prispel naravnost v Prago, ker je bil edini namen njegovega potovanja udeležba pri praških sokolskih slavnostih in bližje spoznanje s sokolstvom. Zato bo g. Kočetov ostal v Pragi ves čas do zleta, kakor tudi v glavnih slavnostnih dneh, nakar se bo vrnil v Šanghaj, kjer stalno živi.

Samo mladost, energija in ogromno zanimanje za sokolstvo ter končno želja, da bi videl najboljši zglede v zibelki sokolstva v Pragi, so pripravili 30-letnega namestnika starešine šanghajskega ruskega Sokola, da je krenil na pot skoraj okoli cele zemlje. V. Kočetov pripoveduje, kako veliko zanimanje za Sokolstvo vlada med šanghajsko rusko mladino, s kakim navdušenjem so si ruski Sokoli ustanovili svojo telovadnico, kako so si jo opremili s telovadnim orodjem, večinoma izdelanim z lastnimi rokami, ker se v Šanghaju le težko dobi dobro telovadno orodje. Zato je Kočetov nakupil v Pragi več orodja za telovadbo, ki ga bo odpeljal s seboj v Šanghaj. Posejanje telovadnice v Šanghaju, kjer je 120 Sokolov in Sokolice, se more imenovati zelo dobro. Delo v telovadnici je bilo prekinjeno samo v času japonsko-kitajskih bojev, ko je bilo vse javno življenje ustavljeno za dva meseca. Ruski Sokol v Šanghaju sodeluje pri vseh mednarodnih sportnih prireditvah v Šanghaju in nogometno ter basketbalsko moštvo ruskega Sokola sta edini slovanski društvi v Šanghaju.

Ko sem odhajal sredi aprila iz Šanghaja, pripoveduje V. Kočetov, je v mestu že bil mir, toda občutilo se je, da Japonci kakor prej budno zasledujejo vse dogodke. V Evropo sem prišel z velikim zanimanjem, ker sem se rodil v Habarovsku in še nisem bil nikdar v Evropi. S sokolsko idejo sem se seznanil iz knjig in iz pripovedovanja drugih, sedaj pa želim, da se navzamem tudi sokolskega duha, s katerim je prežeta dežela Tyrša in Fugnerja.

izposojamo
plašče in
gramofone
Slager
aleksandrova

Newyorški župan obtožen korupcije

Sedem let je sedel James J. Walker ali kratko Jimmy, kakor so ga nazivali Američani, na newyorškem županskem stolcu. V teh letih si je pridobil mož simpatije vsega prebivalstva, saj je bil znan kot skrajno demokratičen človek, ki nikoli ni ljubil ceremonij. Bil je vedno silno ljubezniv, poln humorja, vedno pa tudi zelo eleganten. Vse znamenite osebe, ki so prispele v New York, je sprejel Jimmy Walker. Njegovi nagovori niso bili svečani, temveč prijazni pozdravi, v katerih je tičala nekaka fina ironija. Neštetokrat je župan Walker tudi govoril pred javnostjo in v mikrofon.

Zdelo se je, da je Walkerjeva priljubljenost večna. Toda že pred nekaj leti so nastali glasovi, češ da župan ni poštenjak. Pred letom dni je Walker ostavil svoje mesto in od takrat se tudi peča z njim poseben preiskovalni odbor. Ko je lani v avgustu potoval v Evropo, so planili njegovi nasprotniki po njem in ga skušali aretirati, pa jim to ni uspelo.

Toda vse kaže, da so Walkerjevi dnevi šteti. Preiskovalna komisija, ki jo vodi vrhovni preiskovalni sodnik države New York Samuel Seabury, je zbrala proti gospodu županu mnogo obtežilnega gradiva in ni verjetno, da se bo gospod župan izmazal. Predvsem ga obremenjuje dejstvo, da je neki avtobusni družbi podelil koncesijo, od katere mesto ni imelo nobenega dobička, pač pa je družba ogromno zaslužila. Družba je bila tudi hvaležna, kajti nakazala je županu za usluge čel v višini 13.000 dolarjev, s katerimi je potoval v Evropo. Toda to je bil samo del njegovih izdatkov. Zgodovina Herbert Adam Gibbons, ki je bil županov potni maršal, pripoveduje, da je bil ta denar, ki je bil županu nakazan v evropske banke, samo drobiž za vsakdanje potrebe, v resnici je potovanje požrlo ogromne vsote. Petdnevno veseljačenje v Parizu je g. Walkerja veljalo 10.000 dolarjev. Denar za potovanje in druge ugodnosti mu je ba- je nakazal slovit milijonar Wannemaker.

Jimmy je bil vedno lahkoživec in prav nič ni prikrival, da rad razkošno živi. Moč je bil vedno eleganten, gost najdražjih newyorških lokalov. Njegova slaba stran so bili družba in — ženska. Baje so ga njegove evropske zabave veljale ogromno denarja. Kot župan je vladal zelo komodo, najvažnejše zadeve so bile reprezentančne prireditve, dočim se za vprašanja mestne uprave ni dosti zanimal. Zato je bilo mogoče, da je njegovo površno uračevanje prikrilo marsikatero afero. Dokler je bil New York bogato mesto, dokler je cvetela kupčija v Ameriki, županu niso preveč gledali na prste, sedaj pa so njegovi dnevi brzokone šteti.

Klišaje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Južografika

Sv. Petra nasip
št. 23
Telefon 2495

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakov ne odgovarjamo — Najmanjši oglaš Dtn 5.—

KUPIM

VRTALNI STROJ ZA LES (Langlochbohrmaschine) kupi V. Dolinšek, Sv. Lovrenc na Pohorju. 2215

KUPUJEM ANTICNE velike dvokrilne omare, okrogle starinske mize in stole, ki nimajo tapciranih naslonov, kakor tudi fotelje, vitrine in omare za knjige. Pišite na naslov Izidor Steiner, Zagreb — Zrinjski trg 14. 2210

SLUŽBE

BRIVSKEGA POMOČNIKA dobrega delavca, takoj sprejme J. Sema, frizer, Ptuj. 2208

OTROŠKO VETNARICO ali varuhinjo otrok, zanesljivo, z znanjem nege dojenčka, sprejemam s 15. junijem k 1 in tri četrt leta stari deklici in novorojenčku. Ponudbe s sliko na dr. Aleksander, Zagreb — Tuškanac 18, Jugoslavija. 2207

TEGOVSKI POMOČNIK vojašine prost, z dobrimi spričevali ter 4-razredno meščansko šolo, iščem službo. Eventualno tudi kot pisarniška moč. Cenj. ponudbe na naslov Tone Štrumelj, Borovnica 90. 2204

DAMSKEGA FRIZERJA

frizerko, prvorazredno moč in za vodno ondulacijo, z dobro plačo, potrebujem takoj. M. Zaimović, Kos. Mitrovica. 2206

KROJASKI VAJENEC

ki se je že učil 25 mesecev, želi vstopiti k mojstru, kjer bi imel vso oskrbo, v svrhu nadaljnje- ga učenja. Tomc Stanislav, Trbovlje I. Loke 367. 2205

NEPREMIČNINE

ENONADSTROPNO HIŠO lepo, novejšo, s 4 stanovanji, vsemi pritliklinami in majhnim vrtom, pripravno za vsako obrt, na lepem mestu Slovenije, prodam. Pojasnila daje Ivan Golobar, Smartno — Litija. 2214

PRODAM

GARNITURA 4 fotelji, 1 zofa, 1 miza ovalna se zaradi pomanjkanja prostora ugodno prodaja. Informaci- je samo dopoldan Stari trg 2, II. nadst. desno. 2216

B. S. A. MOTOCIKLE tvorniško nove, v različnih tipah, prodaja pod lastno ceno Velepromet, Anton Antončič, Maribor, Slovenska ulica 6. 2213

VOZ ZAPRAVLJIVOEK dobro ohranjen, poceni prodam. Cvajnar, Sp. Senica 9, Medvo-de. 2212

PESEK najfinjši, za zidavo itd. pošilja po najnižjih cenah takoj Savski, Poljčane, Slovenija. 2211

RAZNO

OTROŠKA OBLAČILA najugodnejše! J. MACER, LJUBLJANA Aleksandrova cesta 12.

NOGAVICE

damske svilene, perilo SRAJCE LJUDEVIT GLUHAK Gosposvetska 16 (pri Levu) 56 T. 2210

DINARJEV 125.—

1 m³ žaganih bukovih drv pri- ma kakovosti nudi — Velepčič, Sv. Jerneja cesta št. 25. — Te- lefon 2708. 23/T

ČEVLJI

NA OBROKE

»TEMPO«, Gledališka ulica 1 (nasproti opere). 19/T

Najcenejši nakup! KONFECIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 22/T

BUFFET - VINOČ

V PALACI »GRAFIKE« Ljubljana, Masarykova ul. 14. Pristna štairska in dolenski- ka vina: 19/T

iz. Din. čez ulico

Namizno 7.50 7.— Cviček (Gadova peč) 10.— 9.— Mozler (šipon) 10.— 9.— Jeruzalemc 12.— 11.— Dalmatinsko črno 8.— 7.— Velika izbira prvovrstnih za- kuskov! A. Briški.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli. Ljubljana. Dumaška cesta 6. 57/T

TELEFON 2059

PRENOG SUHA DRVA Pogajnik, Bohoričeva 5.